

JOOSEF POTIFARIN LUONA JA VANKILASSA

Kuva © taidegraafikko Kimmo Pälikkö

1. Kertomuksen taustatietoja

a) Missä kertomus tapahtui
Egyptissä

b) Ajallinen yhteys muihin kertomuksiin
Joosef oli 17-vuotias, kun hänet vietiin Egyptiin. Joidenkin laskelmien mukaan tämä olisi tapahtunut vuonna 1898 eKr.

c) Kertomuksessa esiintyvät henkilöt
Potifar, egyptiläinen mies, joka oli faroon hoviherra ja henkivartijain päämies sekä hänen vaimonsa.

d) Vieraat termit

2. Itse kertomus Raamatusta

1. Moos. 39: 1 – 23 ja 40: 1 – 23.

Joosef vietiin Egyptiin. Potifar, egyptiläinen mies, joka oli faraon hoviherra ja henkivartijain päämies, osti hänet ismaelilaisilta, jotka olivat hänet sinne tuoneet. Mutta Herra oli Joosefin kanssa, niin että hän menestyi kaikessa. Joosef oleskeli isäntänsä, egyptiläisen, talossa. Hänen isäntänsä näki, että Herra oli hänen kanssaan ja että Herra antoi kaiken, mitä hän teki, menestyä hänen käsissään. Niin Joosef saavutti hänen suosionsa ja sai palvella häntä. Potifar asetti Joosefin talonsa hoitajaksi ja uskoi hänen haltuunsa kaikki, mitä hänellä oli. Siitä ajasta lähtien, kun Potifar oli uskonut Joosefin hoitoon talonsa ja kaiken, mitä hänellä oli, Herra siunasi egyptiläisen taloa Joosefin tähden, ja Herran siunaus oli kaikessa, mitä hänellä oli kotona ja kedolla. Niin Potifar jätti Joosefin haltuun kaikki, mitä hänellä oli, eikä hän itse välittänyt mistään, paitsi ruuasta, jota hän söi.

Mutta Joosefilla oli kaunis vartalo ja kauniit kasvot. Ja tapahtui jonkun ajan kuluttua, että hänen isäntänsä puoliso iski silmänsä Joosefiin ja sanoi: "Makaa minun kanssani." Mutta Joosef kieltäytyi ja sanoi isäntänsä puolisolle: "Katso, isäntäni ei itse välitä mistään, mitä talossa on, vaan on uskonut minun haltuuni kaikki, mitä hänellä on. Hänellä ei ole tässä talossa enemmän valtaa kuin minulla, eikä hän ole kieltänyt minulta mitään, paitsi sinut, koska olet hänen puolisonsa. Kuinka minä siis tekisin niin suuren pahanteon ja rikkoisin Jumalaa vastaan!" Vaikka vaimo joka päivä puhui sellaista Joosefille, ei tämä suostunut makaamaan hänen vieressään eikä olemaan hänen kanssaan.

Potifarin vaimo valehtelee

Mutta eräänä päivänä, kun Joosef tuli taloon toimittamaan askareitaan eikä ketään talonväestä ollut sisällä saapuvilla, tarttui vaimo Joosefin vaippaan ja sanoi: "Makaa minun kanssani." Mutta Joosef jätti vaippansa hänen käsiinsä, pakeni ja riensi ulos. Kun Potifarin vaimo nyt huomasi, että Joosef oli jättänyt vaippansa hänen käsiinsä ja paennut ulos, huusi hän talonväkeään ja sanoi heille näin: "Katsokaa, hän on tuonut meille hebrealaisen miehen pitämään meitä pilkkanaan; tämä tuli luokseni maatakseen minun kanssani, mutta minä huusin kovalla äänellä. Kun hän kuuli minun kirkaisevan ja huutavan, jätti hän vaippansa viereeni, pakeni ja riensi ulos." Vaimo pani vaipan viereensä siksi, kunnes Joosefin isäntä tuli kotiin. Vaimo puhui Potifarille samalla tavalla, sanoen: "Tuo hebrealainen orja, jonka olet tuonut meille, tuli luokseni pitämään minua pilkkanaan; mutta kun minä kirkaisin ja huusin, jätti hän vaippansa viereeni ja pakeni ulos." Kun hänen isäntänsä kuuli puolisonsa kertovan ja sanovan: "Näin sinun orjasi on tehnyt minulle", syytyi hänen

vihansa. Joosefin isäntä otti hänet ja pani hänet vankilaan, paikkaan, jossa kuninkaan vangit säilytettiin; ja hän jäi siihen vankilaan.

Joosef vankilassa

Mutta Herra oli Joosefin kanssa ja soi hänen saavuttaa suosiota ja päästä vankilan päällikön armoihin. Vankilan päällikkö uskoi kaikki vangit, jotka vankilassa olivat, Joosefin haltuun. Ja kaikki, mitä siellä toimitettiin, tehtiin hänen toimestaan. Eikä vankilan päällikkö ollenkaan valvonut sitä, mikä oli Joosefille uskottu, sillä Herra oli Joosefin kanssa. Herra antoi menestyä sen, mitä Joosef teki. Tapahtui jonkun ajan kuluttua, että Egyptin kuninkaan juomanlaskija ja leipoja rikkoivat herraansa, Egyptin kuningasta, vastaan. Farao vihastui näihin kahteen hoviherraansa, ylimmäiseen juomanlaskijaan ja ylimmäiseen leipojaan, ja panetti heidät vankeuteen henkivartijain päämiehen taloon, samaan vankilaan, jossa Joosef oli vankina. Henkivartijain päämies antoi heille Joosefin heitä palvelemaan. Niin he olivat jonkun aikaa vankeudessa. Ollessaan vankilassa vangittuina he molemmat, Egyptin kuninkaan juomanlaskija ja leipoja, näkivät samana yönä unta, kumpikin unensa, ja kummankin unella oli oma selityksensä. Kun Joosef aamulla tuli heidän luokseen, huomasi hän heidät alakuloisiksi. Silloin Joosef kysyi faraon hoviherroilta, jotka olivat hänen kanssansa vankeudessa hänen isäntänsä talossa: "Miksi te olette tänään niin murheellisen näköiset?" He vastasivat hänelle: "Olemme kumpikin nähneet unen, eikä ole niiden selittäjää." Joosef sanoi heille: "Unien selitykset ovat Jumalan; kertokaa kuitenkin minulle."

Juomanlaskijan uni

Niin ylimmäinen juomanlaskija kertoi unensa Joosefille ja sanoi: "Minä näin unta, ja katso, minun edessäni oli viinipuu; viinipuussa oli kolme oksaa, ja samassa kun se alkoi versoa, sen kukat puhkesivat ja marjat sen rypäleissä kypsyivät. Minulla oli faraon malja kädessäni, ja minä otin marjat ja pusersin niistä mehun faraon maljaan ja annoin maljan faraon käteen." Joosef sanoi hänelle: "Tämä on sen selitys: kolme oksaa merkitsee kolmea päivää. Kolmen päivän kuluttua faraon korottaa sinun pääsi ja asettaa sinut jälleen virkaasi. Ja sinä annat faraon maljan hänen käteensä niin kuin ennenkin, kun olit hänen juomanlaskijansa. Mutta muista minua, kun sinun hyvin käy, ja tee minulle laupeus mainitsemalla minusta faraolle ja toimittamalla minut pois tästä talosta. Sillä minut on varastettu hebrealaisten maasta, enkä minä ole täälläkään tehnyt mitään, mistä minut olisi tullut panna tähän vankikuoppaan."

Leipojan uni

Kun ylimmäinen leipoja näki, että Joosef antoi hyvän selityksen, sanoi hän Joosefille: "Minäkin näin unen: Kolme nisuleipäkoria oli minun pääni päällä. Ylimmässä korissa oli kaikenlaisia leivoksia faraon syötäväksi, mutta linnut söivät ne korista, joka oli minun pääni päällä." Joosef vastasi ja sanoi: "Tämä on sen selitys: kolme koria merkitsee kolmea päivää. Kolmen päivän kuluttua farao korottaa sinun pääsi ripustamalla sinut hirsipuuhun, ja taivaan linnut syövät sinun lihasi."

Kolmantena päivänä sen jälkeen, faraon syntymäpäivänä, tämä laittoi pidot kaikille palvelijoilleen. Silloin hän korotti palvelijoidensa joukosta sekä ylimmäisen juomanlaskijan että ylimmäisen leipojan pään. Ylimmäisen juomanlaskijan farao asetti hänen entiseen juomanlaskijantoimeensa, niin että hän sai antaa maljan faraon käteen; mutta ylimmäisen leipojan hän hirtätti, niin kuin Joosef oli heille selityksessään sanonut.

Mutta ylimmäinen juomanlaskija ei muistanut Joosefia, vaan unhotti hänet.

3. Kertomuksen keskeinen opetus

Herra oli Joosefin kanssa ja Herra antoi kaiken menestyä hänen käsissään, mitä Joosef teki.

Potifarin vaimo yritti ensin houkutella Joosefia rikkomaan 6. käskyä: Älä tee aviorikosta. Mutta Joosef vastaa: "Kuinka minä siis tekisin niin suuren pahanteon ja rikkoisin Jumalaa vastaan!" Sitten Potifarin vaimo rikkoo tahallaan 8. käskyä: Älä sano väärää todistusta lähimmäisestäsi.

4. Muita vastaavia kertomuksia Raamatussa

5. Opeteltava Raamatun lause

"Kuinka minä siis tekisin niin suuren pahanteon ja rikkoisin Jumalaa vastaan!"

6. Lauluehdotus

Älä silmä pieni katso mihin vain. Älä silmä pieni katso mihin vain.
Sillä Isä taivainen näkee lapsen sydämen. Älä silmä pieni katso mihin vain.

Älä korva pieni kuule mitä vain. Älä korva pieni kuule mitä vain.
Sillä Isä taivainen näkee lapsen sydämen. Älä korva pieni kuule mitä vain.

Älä silmä pieni katso mihin vain

Sävel tuntematon

Ä-lä sil-mä pie-ni kat-so mi-hin vain. Ä-lä sil-mä pie-ni
kat-so mi-hin vain. Sil-lä I-sä tai-vai - nen nä-kee lap-sen sy-dä-
- men. Ä-lä sil-mä pie-ni kat-so mi-hin vain.

Älä käsi pieni tartu mihin vain...
Älä jalka pieni astu mihin vain...
Älä sydän pieni mieti mitä vain...
Älä suu pieni puhu mitä vain...
Älä lapsi pieni kulje minne vain...

Tähän pieneen amerikkalaiseen kansanlauluun, on kiteytetty muutamaan sanaan tärkeä opetus: Älä tee kaikkea, vaikka mielesi tekisikin, sillä Isä taivainen, näkee lapsen sydämen. Jumala sanoo sanassaan: "Saattaako joku niin piiloon piiloutua, etten minä häntä näe? sanoo Herra. Jes. 23: 24 ja "Sillä hänen silmänsä valvovat ihmisen teitä, ja hän näkee kaikki hänen askeleensa. Ei ole pimeyttä, ei pilkkopimeää, johon voisivat piiloutua väärintekijät." Job 34: 21 - 22.

Lauluun on sormileikki: Näytetään aina sitä, mistä lauletaan (suu, käsi, jalka jne). Sitten näytetään sormella ylös taivaaseen (Isä taivainen), viedään käsi sydämelle (näkee lapsen sydämen).

Tästä laulusta on pyhäkoululaulukirjassa laulu nro 153, jossa sanat on muodossa: Silmä, pieni, pieni katso hyvään vain. (mukaillut E. Veneskoski)

7. Tehtäviä / kysymyksiä

8. Muuta huomioitavaa

